

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 489/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti VSŽ a. s., Južná trieda 97, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, Mlynská 26, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 10/2018 z 23. apríla 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti VSŽ a. s. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti VSŽ a. s., Južná trieda 97, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, Mlynská 26, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 10/2018 z 23. apríla 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne stranou sporu vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 177/2010, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o žalobe o náhradu škody v sume 134 825,50 € s príslušenstvom, spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci, podanej proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej konalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“). Okresný súd žalobu zamietol rozsudkom č. k. 9 C 177/2010-165 z 2. apríla 2015, ktorý bol na základe odvolania sťažovateľky ako žalobkyne potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 556/2015 z 28. septembra 2016.

Proti označenému rozhodnutiu súdu druhej inštancie sťažovateľka podala dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 4 Cdo 10/2018 z 23. apríla 2018 odmietol podľa § 447 písm. e) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a svoju sťažnosť odôvodňuje najmä takto:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky nami podané dovolanie Uznesením sp. zn. 4 Cdo 10/2018 zo dňa 23. apríla 2018 odmietol. Ako dôvody odmietnutia boli uvedené, že dovolanie nespĺňalo zákonom požadované náležitosti (konkrétne sa jednalo o otázku zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní), resp. že ich nedostatky do uplynutia lehoty na podanie dovolania sme neodstránili a tak vznikol právny následok v podobe neprípustnosti dovolania.

S touto interpretáciou dovolacieho súdu sa nemôžeme stotožniť. Máme za to, že otázka zastúpenia dovolateľa je nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť a tento sme na základe výzvy súdu odstránili. Preto nie je možné odkazovať analogicky v predmetnej situácii na ustanovenie § 430 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), že len do uplynutia dovolacej lehoty môže dovolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda. Žiadne ustanovenie platného CSP neurčuje, že nedostatok procesnej podmienky konania (ktorý je odstrániteľný), možno odstrániť iba do uplynutia dovolacej lehoty.

Sťažovateľ sa vo všetkom riadil pokynom prvostupňového súdu, nakoľko si bol vedomý, že súd pozná právo. Na základe týchto pokynov a opakovaných výziev súdu doplnil návrh na podanie dovolania tak ako to súd požadoval. Z týchto dôvodov, mu nie je možné vytknúť nesprávne a nezákonným spôsobom.

... Najvyšší súd SR rozhodol arbitrárne ak dovolanie odmietol len z dôvodu, že som vôbec nebol zastúpený advokátom a vôbec sa už nezaoberal mojim dovolaním a dovolacími dôvodmi, ktoré som v ňom uviedol. Podľa môjho názoru zastúpenie advokátom som na pokyn prvostupňového súdu vykonal včas a bol som zastúpený advokátom v dovolacom konaní. Som toho názoru, že počas doby od podania návrhu na dovolanie až po splnenie výzvy prvostupňového súdu na zabezpečenie zastupovania advokátom v dovolacom konaní lehota spočívala a teda nie je možné súhlasiť s názorom dovolacieho súdu, aby ten z procesných dôvodov na základe arbitrárneho rozhodnutia dovolanie odmietol.

Týmto postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli závažne porušené práva sťažovateľa na spravodlivý proces. Napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považujeme za arbitrárne, nepreskúmateľné čo do dôvodov. Sťažovateľovi nie je jasné prečo sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal len spracovateľom dovolania a nezaoberal sa vôbec dôvodmi, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojom dovolaní.

Najvyšší súd SR sa nevysporiadal so skutočnosťou, že v priebehu dovolacieho konania bol sťažovateľ riadne zastúpený advokátom, a teda, že nebola splnená podmienka na odmietnutie dovolania z tohto procesného dôvodu. Z týchto dôvodov sa mal Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberať dovolacími dôvodmi sťažovateľa, ktoré mal preskúmať a po preskúmaní a zreteľ úvahe o mojom dovolaní rozhodnúť. Ak to tak Najvyšší súd Slovenskej republiky nevykonal, je napadnuté uznesenie nezákonné.»

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné práva sťažovateľa VSŽ a. s.... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo 10/2018 zo dňa 23. apríla 2018 porušené boli.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 10/2018 zo dňa 23. apríla 2018 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

III. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania v sume 390,50 € (tristodeväťdesiat eur a päťdesiat centov), ktorú mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu advokátskej kancelárie JUDr. Ivana Jurčišina, advokát, Mlynská 26, 040 01 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka v posudzovanej veci namietané porušenie jej v sťažnosti označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje v podstate tým, že najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol jej dovolanie podľa § 447 písm. e) CSP (v spojení s § 429 CSP, pozn.), hoci (podľa sťažovateľky) na to neboli splnené zákonom ustanovené podmienky.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Ústavný súd v kontexte námietok sťažovateľky v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne,

a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov so sťažovateľkou označeným základným právom podľa ústavy a právom podľa dohovoru.

Najvyšší súd napadnuté uznesenie, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku súdu druhej inštancie, odôvodnil v relevantnej časti najmä takto:

«Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (rozsudku krajského súdu sp. zn. 7 Co 556/2015 z 28. septembra 2016, pozn.) podala 22. decembra 2016 žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Pri jeho podaní nebola zastúpená advokátom a ani nepreukázala, že v dovolacom konaní za ňu koná člen alebo zamestnanec, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Následne, súd prvej inštancie uznesením z 9. marca 2017 č. k. 9 C 177/2010-230 vyzval dovolateľku, aby v lehote 15 dní od jeho doručenia predložila súdu splnomocnenie oprávňujúce advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní alebo doklad, ktorým preukáže, že zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a poučil ju o následkoch nesplnenia tejto povinnosti. Na výzvu súdu žalobkyňa 19. apríla 2017 predložila splnomocnenie udelené na podanie dovolania JUDr. Karolovi Kačalovi. Keďže z predloženého splnomocnenia nebolo zrejmé, či splnomocnenec je zamestnancom dovolateľky resp. jej členom, ktorý za ňu koná, súd prvej inštancie uznesením zo 16. mája 2017 č. k. 9 C 177/2010-236 opätovne vyzval dovolateľku, aby predložené splnomocnenie o uvedenú skutočnosť doplnila. Žalobkyňa 29. júna 2017 predložila splnomocnenie udelené advokátovi JUDr. Ivanovi Jurčišinovi pre svoje zastupovanie v dovolacom konaní.

... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443

C. s. p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

... Aby dovolanie vyvolalo zamýšľané právne následky a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať, musia byť splnené všetky podmienky jeho prípustnosti. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 C. s. p.), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 C. s. p.), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 C. s. p.) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 C. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.)...

Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovujúc osobitnú podmienku dovolacieho konania, vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 C. s. p.) zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom. Požiadavka povinného právneho zastúpenia sa vzťahuje už na fázu podania dovolania. Ak dovolateľ splnomocní advokáta až po podaní dovolania, podmienka povinného právneho zastúpenia splnená nie je (pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, str. 1399).

... Ustanovenie § 436 ods. 1 C. s. p. predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 C. s. p. vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 C. s. p.). V takom prípade súd prvej

inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa napadla dovolaním rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2016 sp. zn. 7 Co 556/2015. Toto rozhodnutie, ktoré podľa doručenky prevzala 14. novembra 2016, obsahuje riadne poučenie o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie žalobkyne bolo podané súdu prvej inštancie 22. decembra 2016. Dovolateľka pri jeho podaní nebola zastúpená advokátom a žiadnym spôsobom nepreukázala, že za ňu v dovolacom konaní koná zamestnanec alebo člen s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa a že táto osoba dovolanie spísala. Napriek tejto skutočnosti súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením s § 436 ods. 1 C. s. p. prihliadol na vadu dovolania podľa § 429 C. s. p. a uznesením z 9. marca 2017 č. k. 9 C 177/2010-230 vyzval dovolateľku na jej odstránenie. Následne na výzvu súdu dovolateľka v súdom stanovenej lehote (19. apríla 2017) predložila splnomocnenie pre podanie dovolania JUDr. Karolovi Kačalovi, z ktorého však nebolo zrejmé, či JUDr. Karol Kačala za žalobkyňu koná ako zamestnanec v zmysle § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p. Súd prvej inštancie uznesením zo 16. mája 2017 opätovne vyzval žalobkyňu na odstránenie vady podľa § 429 C. s. p., na ktorú žalobkyňa reagovala tak, že súdu 29. júna 2017 predložila splnomocnenie pre svoje zastupovanie v dovolacom konaní udelené advokátovi JUDr. Ivanovi Jurčišinovi.

Aby boli splnené všetky podmienky prípustnosti dovolania a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum, je procesnou povinnosťou dovolateľa podať a formulovať svoje dovolanie tak, že pri zachovaní podmienky včasnosti jeho podania zároveň bude splnená podmienka náležitostí dovolania vrátane povinného právneho zastúpenia v zmysle § 429 C. s. p. To znamená, že ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, dovolateľ je povinný v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napáda (§ 427 ods. 1 C. s. p.), podať dovolanie právne perfektné, t. j. spĺňajúce všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle § 428 a § 429 C. s. p.; prípadne vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť tak, aby všetky zákonom požadované náležitosti spĺňalo. (Jediná výnimočná procesná situácia, kedy súd poskytne dovolateľovi dodatočnú lehotu na

odstránenie väd, sa týka výlučne vady podľa § 429 ods. 1 C. s. p., a to len za predpokladu absencie resp. nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom; o čo ale v prejednávanej veci nešlo). Opačný záver, podľa ktorého ak by pre právne relevantné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku pri zachovaní stanovenej dvojmesačnej dovolacej lehoty postačovalo len podanie akéhokoľvek blanketného, neúplného, nesprávneho alebo nezrozumiteľného dovolania a dovolateľ by mohol vady takéhoto dovolania účinne odstraňovať aj po uplynutí tejto lehoty (v podstate až do vydania rozhodnutia odvolacím súdom), je v rozpore s koncepciou prísneho režimu koncentrácie sporového konania, ktorá sa vzťahuje na inštitút dovolania upravený Civilným sporovým poriadkom (por. § 430, § 434, § 427 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 a contrario C. s. p.), ako aj s ustanoveniami zákona vymedzujúcimi podmienky prípustnosti dovolania (§ 419 až § 435 C. s. p.).

Pokiaľ dovolateľ podal dovolanie nespĺňajúce zákonom požadované náležitosti, resp. ich nedostatky do uplynutia lehoty na podanie dovolania neodstránil (a nejde o procesnú situáciu predpokladanú ustanovením § 436 ods. 1 C. s. p.), podmienky prípustnosti dovolania neboli splnené úplne, a tak vznikol právny následok v podobe neprípustnosti dovolania, na ktorom nemôže ďalšie konanie dovolateľa nič zmeniť. Nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie v podobe výzvy na odstránenie väd dovolania, na vydanie ktorej neboli splnené podmienky, tak ako sa to stalo v prejednávanej veci, nemôže v konkrétnom prípade prelomiť všeobecne záväzné ustanovenia zákona o podmienkach prípustnosti dovolania a týmto spôsobom konkrétnemu dovolateľovi de facto poskytnúť právne ničím neodôvodnenú výhodu v podobe predĺženia lehoty na podanie dovolania spĺňajúceho všetky náležitosti. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že dovolateľ sa v dobrej viere riadil takouto nesprávnou výzvou súdu a v stanovenej lehote jej v plnej miere vyhovel, pretože už raz vzniknutý právny následok neprípustnosti dovolania nemožno akýmkoľvek ďalším konaním súdu či strany zvrátiť a dovtedy neprípustné dovolanie „sprípustniť“.

Pokiaľ teda v prejednávanom spore dovolateľka podala v stanovenej lehote dovolanie s vadami podľa § 429 C. s. p., nepreukázala, že za ňu v dovolacom konaní koná jej zamestnanec s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa a splnomocnenie na svoje zastupovanie v dovolacom konaní advokátom predložila podaním doručeným súdu prvej inštancie 29. júna 2017, teda zjavne po uplynutí lehoty na podanie dovolania (§ 427

ods. 1 C. s. p.), dovolací súd uzatvára, že dovolateľka nebola právne zastúpená advokátom vo fáze podania dovolania a podala dovolanie, ktoré nebolo spísané advokátom, hoci bola o tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania riadne poučená v odvolacom konaní. Podmienka povinného právneho zastúpenia dovolateľky advokátom nebola splnená úplne, počas celého dovolacieho konania, preto dovolací súd dovolanie žalobkyne proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. e/ C. s. p., v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.»

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti, ako aj k nej pripojenej dokumentácie, vychádzajúc predovšetkým z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (ktorého podstatné časti už boli citované), konštatuje, že označené rozhodnutie všeobecného súdu nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti, svojvôle alebo arbitrárnosti. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu postupoval vo veci sťažovateľky v súlade so zmyslom a účelom aplikovaných právnych noriem a svoje právne závery, na základe ktorých jej dovolanie odmietol, aj ústavne konformným spôsobom odôvodnil.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, namietajúc nesprávnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, poukazuje predovšetkým na to, že v dovolacom konaní bola (na základe dodatočne predloženého splnomocnenia) zastúpená advokátom tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP, a preto podľa nej nebol dôvod na odmietnutie jej dovolania. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že povinné zastúpenie dovolateľa v dovolacom konaní advokátom je obligatórnou procesnou podmienkou dovolacieho konania podľa prvej vety ustanovenia § 429 ods. 1 CSP. Rovnako obligatórnou náležitosťou riadne podaného dovolania je však podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP aj skutočnosť, že dovolanie bolo spísané advokátom. Nesplnenie práve tejto druhej podmienky ustanovenej v § 429 ods. 1 CSP pritom bolo dôvodom odmietnutia dovolania sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 447 písm. e) CSP. Sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu pritom ani netvrdí, že jej dovolanie bolo spísané advokátom (poukazuje len na to, že bola v dovolacom konaní zastúpená splnomocneným advokátom). Za neopodstatnenú ústavný súd považuje aj nadväzujúcu námietku sťažovateľky, že

v danom prípade išlo o odstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorú podľa jej názoru predložením splnomocnenia na jej zastupovanie advokátom (hoci po uplynutí lehoty na podanie dovolania) aj splnila. Podľa názoru ústavného súdu však ak obligatórnou náležitosťou dovolania je aj jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky je možné odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

Vo vzťahu k výhrade sťažovateľky, že v dovolacom konaní postupovala na základe výziev okresného súdu, ktorý ju v súvislosti s podaným dovolaním uzneseniami vyzýval na odstránenie nedostatku jej právneho zastúpenia, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka bola v dovolaní napadnutom rozsudku krajského súdu riadne poučená (aj) o náležitostiach dovolania, vrátane podmienok povinného zastúpenia dovolateľa advokátom a povinného spísania dovolania advokátom, pričom uvedené podmienky sú výslovne ustanovené v § 429 ods. 1 CSP. Bolo preto na sťažovateľke, resp. jej právnom zástupcovi, aby v súlade so zásadou „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, predložila v zákonom ustanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti. Následný postup okresného súdu (bez ohľadu na jeho nesprávnosť vzhľadom na § 436 ods. 1 CSP, pozn.), keď po podaní dovolania sťažovateľku opakovane vyzýval na predloženie splnomocnenia na jej zastupovanie v dovolacom konaní, už nemal (a nemohol mať) vplyv na skutočnosť, ktorou najvyšší súd odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľky, a to že jej dovolanie nebolo (už pri jeho podaní) spísané advokátom, resp. jej zamestnancom alebo členom, ktorý za ňu koná a má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V nadväznosti na už uvedené, v kontexte sťažovateľkou vznesených výhrad, na základe ktorých sa v konečnom dôsledku domáha zrušenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd pripomína svoj už opakovane judikovaný právny názor, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, resp. strany sporu. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne konformný a aby jeho

rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. Ak to tak je, ústavný súd nemá dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí všeobecných súdov a vyslovovať porušenie základných práv, resp. práv garantovaných kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (m. m. napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľkou označeného základného práva garantovaného prostredníctvom čl. 46 ods. 1, resp. jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2018